

[Miljøministeren.]

Ritta Ahm rejste — uden at jeg her skal gå ind i en principiel drøftelse af by- og landzonenloven — henviser til, at i den bekendtgørelse fra boligministeriet af 13. juni 1972, hvori vi anlægger linjen for administrationen af by- og landzonenloven, åbnes der jo mulighed for en meget lempeligere administration, og jeg synes også en tilfredsstillende administration. Denne bekendtgørelse fremkom jo efter en debat om disse problemer her i folketinget.

Jeg tror, at det, hr. Sigsgaard peger på med ensartetheden, må vi søge at klare igennem vejledning, selv om jeg vel også må understrege, at der skal ikke være ensartethed i alle dele af landet, fra den ene egn til den anden — der skal jo netop være forskelle, afhængig af egnens struktur og egnens problemer.

Dohrmann (FP):

Vi har tidligere på dagen været vidne til, at en af vores ordførere måtte op og gentage noget. Nu er den gal igen. I begge tilfælde var det hr. Ingomar Petersen, som ikke hørte efter, hvad der blev sagt. Jeg håber ikke jeg overtræder forretningsordenen ved at anmode vedkommende om at lytte efter, hvad der bliver sagt heroppefra.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om fysisk planlægning. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om planlægning af Køge Bugt-området.

(Lovforslag nr. 40. Fremsat 28/1 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Miljøministeren (Helge Nielsen):

Det foreliggende lovforslag blev fremsat i sidste folketingssamling af den tidligere regering. Forslaget nåede inden udskrivelsen af valget at undergå første behandling, hvor det fik en stort set velvillig modtagelse. Den tidligere regering fremsatte efter valget forslaget på ny, og den nuværende regering er af den opfattelse, at forslaget bør gennemføres.

Ved forslagets første behandling blev der fra flere sider udtrykt en vis betænkelighed ved en ikrafttrædelse allerede den 1. april 1975. Regeringen skønner dog trods forsinkelser i folketingets arbejde som følge af valget og regeringsdannelsen, at ikrafttrædelsesdatoen er realistisk og praktisk. Den tidligere miljøminister lovede i forbindelse med den første fremsættelse af forslaget at underrette folketingets udvalg om fysisk planlægning om resultaterne af forhandlingerne med hovedstadsrådet om forskellige spørgsmål i forbindelse med Køge Bugt-lovens ophævelse, især spørgsmålet om Køge Bugt-inddæmningsens iværksættelse og finansiering.

Jeg er straks efter min tiltræden trådt i forbindelse med hovedstadsrådet og kan oplyse, at der er opnået enighed om en skitse, som dog endnu mangler det blå stempel fra selve hovedstadsrådet, ligesom den endnu ikke er godkendt af finansudvalget. Aftalen går ud på, at hovedstadsrådet vederlagsfrit får overdraget 4 statsejede arealer ved Køge Bugt, 2 i Brøndby og 2 i Greve kommune til en samlet værdi af ca. 12,5 mill. kr. Herudover overføres til hovedstadsrådet fra miljøministeriet et beløb på 5 mill. kr., og til gengæld forpligter hovedstadsrådet sig til sammen med de implicerede kommuner at igangsætte inddæmningsprojektet så hurtigt, det er teknisk muligt. Projektets udgifter er anslået til 72 mill. kr., og det statslige bidrag svarer således til omkring 25 pct. af de samlede udgifter til projektet.

Knud Damgaard (S):

Ja, det er jo en genfremsættelse, så jeg skal henviser til de gode bemærkninger, jeg gjorde om forslaget, sidst det var til behandling, og skal i øvrigt kun udtale som min formodning, at jeg er overbevist om, at

[Knud Damgaard.]

det forhandlingsgrundlag, ministeren nu er inde på med hovedstadsrådet, nok vil kunne skabe fred om denne sag, så man kan få gennemført beslutningen uden vanskeligheder.

Hovmand (V):

Sigtet med dette forslag følger nøje venstres principielle indstilling om administrativ forenkling og decentralisering.

Da Køge Bugt-loven blev vedtaget her i folketinget i 1961, var det for at gøre en ekstraordinær planlægningsindsats for området. I henhold til loven blev der nedsat et udvalg, som fik til opgave at samordne byplanlægningen i området og sikre en hensigtsmæssig tidsfølge for udviklingen. Disse opgaver er nu stort set tilendebragt. Køge Bugt-udvalget med dets sekretariat har i perioden siden lovens vedtagelse udført et betydningsfuldt planlægningsarbejde. Der er udarbejdet en dispositionsplan og en tidsfølgeplan for området. Tidsfølgeplanen er for tiden under revision, men dette arbejde ventes afsluttet i forbindelse med det foreslåede tidspunkt for lovens ophævelse.

Køge Bugt-udvalget har desuden i betydeligt omfang bistået de enkelte kommuner i deres planlægningsarbejde og har arbejdet med forslag til rekreative områder, der indgår som et vigtigt led i Køge Bugt-planen.

I 1973 blev loven om regionplanlægning i hovedstadsområdet og loven om hovedstadsrådet vedtaget. I henhold til disse love er der nu oprettet en overordnet hovedstadsmyndighed, der skal varetage fælles opgaver, herunder virkeliggørelse af regionplanlægningen.

Det er således ikke alene, fordi Køge Bugt-udvalgets arbejde nu nærmer sig sin afslutning, men også i naturlig konsekvens af hovedstadsrådets planlægningsfunktion, at loven om planlægning af Køge Bugt-området nu foreslås ophævet. Fra venstres side hilser vi en sådan forenkling og decentralisering velkommen.

Tilbage står imidlertid endnu en del uafklarede spørgsmål, som vi gerne ser drøftet under det forestående udvalgsarbejde. Jeg tænker her bl. a. på spørgsmålet om Køge Bugt-inddæmningens iværksættelse og finansiering, som også miljøministeren var inde på i sin tale.

Vores udgangspunkt i disse forhandlinger må være, at vi nu får gjort rent bord. Det må derfor være hensigtsmæssigt at få afklaret enten her eller i udvalget, om den skitse, som ministeren omtaler, omfatter alle statslige forpligtelser i området, eller om der alene er tale om selve den såkaldte Køge Bugt strandpark.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Fremskridtspartiet mener ikke, at hovedstadsrådet er nogen god opfindelse, og vi finder, at det stort set kun er en fordyrende syltekrukke. Vi kan derfor ikke medvirke til, at de særdeles vigtige Køge Bugt-problemer nu skal henlægges i dette omsvøbsdepartement. Vi finder, at Køge Bugt-udvalget har arbejdet nogenlunde så fornuftigt, som det har været muligt under de forhalingsmanøvrer, man fra skiftende regeringer har udøvet over for Køge Bugt-udvalget.

Vi ønsker den bedst mulige planlægning og de bedste løsninger af Køge Bugt-problemerne, og vi mener, at dette bedst varetages af Køge Bugt-udvalget og ikke af hovedstadsrådet.

Vi kan derfor ikke anbefale dette forslag.

Ingomar Petersen (RV):

Selv om nogle udtaler, at jeg trænger til at høre godt efter, kan man jo ikke undgå at høre, at i forbindelse med det lovforslag, vi lige har behandlet, vil fremskridtspartiet godt ophæve byudviklingsudvalgene og lægge beføjelserne over til amtsrådene, altså større beføjelser til de amtsråd, som fremskridtspartiet ønsker afskaffet, og når der så kommer et rationelt forslag som dette om at lægge beføjelserne for Køge Bugt-udvalget over til hovedstadsrådet, går man imod. Jeg kan simpelt hen ikke se nogen som helst linje og konsekvens i fremskridtspartiets politik, uanset om jeg hører godt eller dårligt efter. Jeg kan ikke se det, og jeg kan da se endnu, sådan nogenlunde.

Vedrørende det foreliggende lovforslag kan jeg på det radikale venstres vegne henviser til vort partis ordførers udtalelser under den tidligere førstebehandling den 29. november 1974.

Jeg skal kun kort bemærke, at inden det

[Ingomar Petersen.]

radikale venstre kan gå ind for lovforslaget, er der efter vor formening endnu nogle uafklarede økonomiske problemer, som må nærmere belyses og afklares. Staten forærer hovedstadsrådet nogle grunde, som var beregnet til rekreativt område, og vi har nu i dag af ministeren hørt, at de skal foræres til ca. 12,5 mill. kr.

Jeg mener, at inden man endeligt kan acceptere, må det være rimeligt, at vi også får dette belyst i folketingsudvalget. Vi må have opklaret, om disse arealers værdi, sammenholdt med de foreslåede 5 mill. kr. på finansloven, er baseret på tidligere priser eller på tidssvarende priser af dags dato. De 5 mill. kr. forstår jeg på ministerens fremsættelsestale er et engangsbeløb; det vil vi også gerne nærmere have undersøgt. Jeg mener, der også kan blive tale om beløb på fremtidige finanslove, og det synes jeg nok nærmere må undersøges. Vi må jo ikke glemme, at ikke blot staten, men også Københavns kommune har forpligtelser her, og vi må vel stille os det spørgsmål: hvordan vil Københavns kommune stille sig, såfremt staten eventuelt ved sit forlig med hovedstadsrådet ikke fuldt og helt står ved sine forpligtelser, hvad vil Københavns kommune så gøre? Det synes jeg vi må have nærmere oplysninger om.

I den anledning vil vi fra det radikale venstres side kræve, at ministeren over for folketingsudvalget fremlægger en redegørelse for de økonomiske statslige forpligtelser, og vel at mærke som de økonomiske statslige forpligtelser er i dag, med hensyn til gennemførelsen af de rekreative anlæg i Køgebugt-området.

Ministerens må ligeledes fremskaffe en oversigt over de statslige § 5-arealer i Køgebugt-området pr. dato. Jeg tror, det må være rimeligt at få korrigerede værdier for de umiddelbart salgbare arealer, og jeg kan ikke umiddelbart se, at de beløb, som ministeren her i dag har nævnt, skulle være korrigerede værdier pr. dags dato. Jeg mener ikke, at staten må løbe fra nogen forpligtelse med den mulighed, at Københavns kommune måske bagefter også løber fra nogle forpligtelser. Disse ting må være afklaret og drøftet i folketingsudvalget, inden det radikale venstre kan tage stilling til forslaget.

Lowzow (KF):

Vi mener, at med den nu bestående struktur er det ganske logisk at nedlægge dette administrationsapparat. Løsningen af de rent praktiske og økonomiske spørgsmål er vi ikke i tvivl om at vi kan få forhandlet os frem til i udvalget, og vi lover en positiv udvalgsbehandling.

Gert Petersen (SF):

Jeg skal henvise til, hvad der blev sagt af vort partis ordfører — det var også mig — under den førstebehandling, vi havde af lovforslaget under forrige samling, og i øvrigt bare føje til, at vi stadig er velvillig indstillet over for forslaget gennemførelse. Vi nævnte dengang et par enkelte forbehold, altså nogle problemer, som vi ønskede undersøgt i udvalget, men vi mener ikke, de kan stille sig hindrende i vejen for vores støtte til forslaget gennemførelse.

Ritta Ahm (KrF):

Jeg vil blot sige, at jeg på kristeligt folkepartis vegne kan tilsige en positiv udvalgsbehandling vedrørende dette forslag.

Fuglsang (DKP):

Kommunisterne er også positive over for forslaget. Det er med nogen undren, jeg, specielt under behandlingen af dette forslag og til en vis grad også af det forudgående, hører de forskellige talere bruge ordet decentralisering. Så vidt jeg mener at forstå sproget, må der vel nærmest være tale om centralisering, når man nedlægger lokale udvalg og lægger dem ind under mere centrale.

Men det, som er mit håb, er, at den centralisering, der sker her, vil være med til at fremskynde en planmæssig udvikling og løse en lang række opgaver, som trænger sig på. Man kan jo næsten blive helt lyrisk stemt, når man læser om alle de åndehuller, grønne områder, som findes i dette område, og som skal åbnes for publikum, nu sidst om denne nye strandpark.

Men der er jo også slanger i paradiset. Det, som det offentlige tilsyneladende vil bygge op på den ene side, er der jo kræfter, som river lidt ned på den anden. Det lyder meget smukt med denne strandpark, og jeg ser i ånden Køge Bugt, men i ånden ser jeg også en temmelig uren Køge Bugt. Altså ved siden af alt det positive ligger der ikke

[Fuglsang.]

mindst for miljøministeren en række negative sider, som der er al mulig grund til at se på.

Men hovedpunktet er, at vi er positive over for forslaget.

Sigsgaard (VS):

For VS er det en betingelse for medvirken til ophævelse af loven, at der er en klar aftale om, hvordan staten skal medvirke økonomisk ved inddæmningen, og den ser altså ud til at foreligge nu efter svære fødselsveer, som jo ikke skyldes den nuværende minister.

Det er klart, at der er en udtalt mangel på grønne områder i Køge Bugt-området, men samtidig må det nok siges, at det er forkert at tro, at når først man får nogle grønne områder, er det slut med problemerne i området, herunder også de udlejningsvanskeligheder, som boligbyggeriet møder. De hænger selvfølgelig sammen med lejens størrelse, men de hænger sandelig også sammen med, at man ikke kan lave en god by at være i ved bare at bygge nogle tusinde boliger og tilhørende anlæg, ikke engang selv om man nu også skaber nogle grønne områder. Byen skal være en helhed, der skal være uddannelsesinstitutioner, og der skal være overordnede sociale institutioner, der skal være arbejdspladser, biblioteker, værtshuse, busser og S-tog og meget andet. Men sådan er de nye bydannelser jo meget sjældent.

Der er lagt mange gode kræfter i Køge Bugt-projektet, men det offentlige og ikke mindst staten har svigtet på afgørende punkter; der har ikke været disponeret og investeret dristigt og helhedspræget nok.

Så kan jeg heller ikke tilbageholde en bemærkning om, hvad der kunne have været til rådighed af midler til det arbejde, som altså ikke er blevet gjort, hvis ikke de ejendomsværdistigninger, der er fulgt af udviklingen og vil følge af udviklingen, var gået og desværre nok fortsat vil gå i private lommer. Det er meget, meget store be-

løb, der her er tale om, og her har vi en af de alvorligste fejl, der er begået fra statens side.

Hvad Køge Bugt mangler, har den rige nordegn fået i langt højere grad. Der kunne sagtens laves S-tog til Hillerød i sin tid, men til Køge og Roskilde kan det næsten ikke lade sig gøre. Denne udvikling kender vi: i de kommuner, hvor der fortrinsvis bor arbejdere og andre lønmodtagere, er skatten høj og de statslige ydelser beskedne, i de rige kommuner er det omvendt. Det er såmænd bare endnu et eksempel på, at Danmark er et classesamfund. Det forhold ændres ikke ved denne lov desværre.

Vi kan, med de forbehold jeg har nævnt, støtte forslaget, som det foreligger, men de sidste bemærkninger skulle måske alligevel være til ministerens eftertanke. Der er for sømt meget fra statens, fra det offentliges side i dette område, og der er tid til at gøre det godt endnu, planen er vel kun ca. halvvejs gennemført.

Holger Hansen (V):

Jeg kan ikke nære mig for, som deltager i en debat her i denne sal omkring land- og byzonenloven for nogle måneder siden på foranledning af fremskridtspartiet, at spørge hr. Svend Andersen (Rosk. a.), om den tale, det ærede medlem holdt her for et øjeblik siden, og de meget venlige bemærkninger, som jeg forstod blev givet til planlæggerne i Køge Bugt-området, og som jeg deler, betyder, at der i fremskridtspartiet er en ændret holdning over for land- og byzonenloven i forhold til det, vi tidligere har hørt her i salen, idet jeg går ud fra, at hr. Svend Andersen (Rosk. a.) må vide, at uden land- og byzonenloven ville al planlægning i dette samfund være umulig.

Miljøministeren (Helge Nielsen):

Må jeg takke for den forholdsvis velvillige behandling, dette forslag har fået.

Jeg har ikke mange bemærkninger, men har dog én til hr. Ingomar Petersen. Jeg synes, at det var nogle mærkelige spørgsmål

[Miljøministeren.]

i forbindelse med det, jeg havde sagt, men jeg tror, jeg har uddelt det skriftligt, så jeg vil bede hr. Ingomar Petersen om at læse på det, der er uddelt, da han ikke hørte efter, hvad jeg sagde, da jeg indledte.

Det drejer sig jo her netop ikke om de rekreative arealer, det drejer sig om de salgbare arealer; de rekreative arealer og de øvrige tvivlsomme arealer beholder vi i statens eje. Det, der her overdrages for de 12,5 mill. kr., er de umiddelbart salgbare og øjeblikkeligt brugbare arealer. Det, jeg har forstået ved at læse debatten fra sidste førstebehandling, er, at hele problemet drejede sig om, at der skulle en afklaring på dette problem.

Så vil jeg også godt tilføje, at da denne sag startede, var det i min boligministertid, og det var, før hovedstadsrådet blev oprettet. Da traf staten med disse kommuner og amter en aftale om dette projekt, hvor vi kynisk pressede dem ned til, at staten kun skulle betale 25 pct. af de samlede udgifter, og det var det, som vi nu skulle indfri, so oder so. Det har man forsøgt ved at overdrage en større gruppe arealer, som man måske i første omgang syntes var mere værd, end man, da man endelig skulle vurdere dem, egentlig mente, og det, debatten har stået om, er jo, hvor meget disse arealer var værd. For at skære igennem denne debat har vi altså nu fået denne indstilling fra henholdsvis hovedstadsrådets formand og fra min side, som vi går videre med til henholdsvis finansudvalget og de besluttende myndigheder i hovedstadsrådet.

Der er altså også her svaret til hr. Svend Andersen (Rosk. a.) i forhold til disse arealproblemer. Jeg kan sige, at jeg er villig til at fremlægge, hvad vi i øvrigt har af § 5-arealer, og hvad der ellers kan være af relevante oplysninger, for udvalget, for hr. Ingomar Petersen eller andre, der vil have det at vide.

Jeg kan sige, at de 5 mill. kr. er et engangsbeløb, det er ikke noget, der skal gentages år for år. Hermed er vor medvirken i dette projekt sluttet fra statens side, og som det også står i papiret, påtager hovedstadsrådet sig de videre økonomiske forpligtelser med hensyn til dette.

Må jeg til hr. Sigsgaard sige, at jeg er ikke

uenig med ham, og kan jeg henvise til, hvad jeg tidligere har sagt her fra denne talerstol om Køge Bugt-problemerne, at jeg synes, der her i tidligere tider er begået mange synder, hvor man startede byggeriet og så nægtede den finansiering af de rekreative arealer, af vejene, af banerne og af alt det, der skulle gøre det muligt at få lejet dette byggeri ud. Her er grundlaget lagt for nogle af de problemer, som Køge Bugt-byggeriet Ishøj og Brøndby Strand er kommet ud i. Forrige gang socialdemokratiet havde regeringsmagten, fik vi presset banerne igennem og fik altså banen forlænget, og nu er vi så heldige, kan man sige — og jeg vil her tilstå, at der er gjort et godt forarbejde af tidligere miljøminister Holger Hansen — at vi nu også kan få denne sag afsluttet.

Jeg håber som sagt på et hurtigt og et positivt udvalgsarbejde til fordel for, at dette arbejde kan blive påbegyndt.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Jeg forstod på hr. Holger Hansen, at han havde den opfattelse, at uden land- og byzonenloven kunne der ikke gennemføres nogen som helst form for planlægning, og jeg måtte også forstå det sådan, at man åbenbart heller ikke har kunnet bygge S-togsbane ned langs Køge Bugt eller foretage denne inddæmning i Køge Bugt, som der ligger forslag om. Jeg må bare sige til hr. Holger Hansen, at den opfattelse deler vi overhovedet ikke: vi tror både vi kan bygge S-togsbaner, og vi mener også, at vi kan foretage inddæmning af Køge Bugt-området osv. uden at have by- og landzonenloven.

Holger Hansen (V):

Hr. Svend Andersen (Rosk. a.) tager fejl, hvis han tror, at dette at planlægge alene er at lave strandparker og føre S-togslinjer frem. Planlægning er noget ganske andet og mere. Jeg vil da på ingen måde sige, at viderereførelse af en togbane eller S-bane ikke er et led i en planlægning, det er det. Men land- og byzonenloven er forudsætningen for at kunne lave planlægning i Danmark, og det er det, jeg hidtil har forstået på fremskridtspartiet at man var imod, at man altså ønskede land- og byzonenloven væk; det har man stillet forslag om her i tinget sidste år. Det var derfor, jeg efterlyste, om

[Hølgert Hansen.]

der var kommet en anden holdning hos fremskridtspartiet siden. Det kan jeg nu forstå der ikke er.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om fysisk planlægning. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp.

(Lovforslag nr. 38. Fremsat 28/1 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Winnie Russell (S):

Da mit partis ordfører er forhindret i at være til stede, skal jeg fremkomme med nogle få bemærkninger.

Det foreliggende lovforslag er en konsekvens af vedtagelsen af bistandsloven, og forslaget går i korthed ud på, at den vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder, der nu varetages af mødrehjælpsinstitutionerne, skal lægges ud til amtskommunerne. Københavns og Frederiksberg kommuner forbeholdes dog stadig ret til at indgå en aftale med en privat institution eller en forening om drift af vejledningsklinikkerne.

Da dette lovforslag tidligere har været til første behandling, vil jeg henvise til mit partis ordfører i denne sag, fru Inge Fischer Møllers ordførertale, som kan læses i Folketingstidende fra 1. november 1974, sp. 1355.

Jeg vil dog benytte lejligheden til at fremhæve, at vi stadig lægger megen vægt på, at der bliver udarbejdet et ændringsforslag, der opfylder ønsket om, at aldersgrænsen i svangerskabshygiejneloven nedsættes eller helt ophæves.

Anna Dorith Skriver (V):

Lovforslaget blev fremsat første gang i oktober 1974 af daværende indenrigsminister Jacob Sørensen som en følge af vedtagelsen af bistandsloven. Forslaget går ganske enkelt ud på, at mødrehjælpens opgaver med hensyn til individuel vejledning i svangerskabsforebyggende midler nu overgår til amterne og Københavns og Frederiksberg kommuner. De private klinikker kan fortsætte, og den landsdækkende oplysningsvirksomhed er stadig væk indenrigsministerens ansvar.

Da nu loven tages op til revision, vil det være naturligt at overveje, om man på nogen måde kan gøre den individuelle vejledning mere effektiv, bl. a. ved at give lettere adgang til den. Vi ser med bekymring, at hospitalerne må foretage svangerskabsafbrydelser i et stigende antal, også hos ganske unge, og at der samtidig er kødannelser ved mødrehjælpen af kvinder, der venter på spiraler.

I stedet for at udvide klinikkerne vil det være naturligt at se på mulighederne for en aftale med de praktiserende læger, så kvinden frit kan vælge mellem egen læge og klinik.

Sundhedsstyrelsens opgørelse over de legale abortindgreb i juli kvartal 1974 viser alene for Århus amt, at der var 6 14-årige og 12 15-årige, der fik abort. De tal tvinger os til at behandle problemet, også hvad angår aldersgrænsen for vejledning hos lægen, med største alvor. Det lover venstre at ville gøre i udvalget.

Erlendsson (FP):

Dette lovforslag er et af mange eksempler på, at en institution én gang oprettet aldrig må dø, selv om den ved udviklings lov er blevet totalt overflødig. Mødrehjælpsinstitutionerne blev ophævet gennem vedtagelsen af lov om social bistand, men institutionernes personale er allerede i vid udstrækning blevet lodset over i amtsocialcentrene. I København og på Frederiksberg skal personalet tilsvarende sikres for de private foreningers og klinikkers vedkommende; det er meningen med denne lovændring.

Baggrunden for mødrehjælpsinstitutionernes oprettelse i sin tid var helt reel. Alt omkring seksuallivet, dets anatomi og fysio-